

Ca Calciati. Marcus dicit
 11. di. c. notit
 et. 11. q. 3. c.
 qui resiste

Dat. 6. b apostolos calciatos sanda-
 lijs vel soleis vt neq pes sit
 rectus nec nudus ad terrā:
 id est ne occultetur euange-
 lium: nec terrentis comōdis
 innitatur. **b** Pedest
 id est affectiones sint muni-
 te virtutib: ne a vitijs pun-
 gatur: vt ita sint parati ad
 predicandum euangelium
 quod nunciat pacē inter de-
 um et hominē: vel vt sint pa-
 rati complere pcepta euan-
 gelij. **c** Scutum fidel.
 Aug. Fides est scutum sub
 quo tuta est iusticia: sic sub
 munitie omnium virtutum.
d p tendit ante omnia ar-
 ma: qd prius impugnat dia-
 bol. **e** Unde pma petit cam-
 pum dubia sub fronte duel-
 li. Pugnatura fides.
d Et galeam. Galea est sa-
 lus eterna: cuius memoria
 mentem obuoluit ne defici-
 at. **e** Et gladium spiri-
 tus. Aug. in Pal. dicit.
 Verbus dei gladii bis acu-
 tus docens de temporalib:
 et eternis. Illoz consolatio-
 nem in veteri: istoꝝ pfectio-
 nem in nouo testamēto pro-
 mittens. **d** enim tempo-
 rali ter nobis pmissum ē ad
 vnam partē gladij. **Quod**
 vero in sempiternum ad ali-
 am partem gladij pertinet.
Ham et ideo duo testamēta
 dicunt: qz vt terrena pro-
 mittit: nouū eterna. de hoc
 gladio dñs ait: Non veni
 mittere pacē s gladiū. **Ite**
 gladius vere acutus est: qz
 eū quem ferit a mūdo diui-
 dit. **f** In spū. **Dat**: qui
 munda scia et integra fide
 orat. **In carne orat**: qd polli-
 ta mēte iterū peccatꝝ non
 casu s de apollo. **g** In
 apertione. i. vt apte possim
 referare mysteriū euāgelij:
 i. secreta icarnatiōis et pas-
 sionis. **Ne pressura tribula-**
 tionis ipsa formidie acumē
 doctrine obtundat.
h Pax fra. **Pacē** optat
 eis q ē ianua dilectionis.
i Finit epla ad Ephesios:
i Incipit argumentum ad
 philippenses.

Dat. 10. d

Philippenses sūt rē.
 Qui accepto xbo
 p dicationē ab aplo
 firmati i fide fue-
 rūt: nec pseudo aplos rece-
 perūt. vñ eos laudat apls:
 hi paulo p epaphrodituz
 aliquā subaz romā miserāt
 que cū hac remittit epla i q
 eū pñs si p: munit eos s du-
 plex bellū tribulatoꝝ et pseu-
 do p dicatorꝝ: vt oia p xpo
 sustineāt aduersa cū hūlli-
 tate sic xps fecit: et legalia a
 pseudo nunq recipiāt. his
 nec se apm noiat q nūq de
 so miu vel s eū senserāt.
i Paulus

a s Aug. iusticia cuiq ius faciendo sit lozica ne parcat lo-
 cus hosti. b s ne rangar terram qui predicat.
ti lozicam iusticie: et calciati pedes in p-
 a s i. vt sitis preparari ad predicandū euangelij vel ad cō-
 plendum pcepta eius. s pñs.
parationē euāgelij pacis. † In omnib
 a s fidem rerū quas non videmus.

sumentes scūtū fidei: in quo possit om
 a s omnes astutias. b s diaboli. c s que de vicio in vici-
 um incendunt.
nia tela nequissimi ignea extinguere. Et
 a s spe eterne salutis gaudentes. b s que dat spū sancte.
galeam salutis assumite: et gladium spi-
 a s ad feriendū hostē. b s p oia que oranda sunt.
ritus quod est verbū dei. Per omnem
 s et cum adiuratione petendo.

orationem et obsecrationes: orates om
 s non horarie. b s non verbore: sed mente. c s solliciti.
ni tempore in spiritu: et in ipso vigilan-
 a s vt scz omnibus virtutibus instent. s non remisse.
 s vigilantes.

tes in omni instantia et obsecratione p
 s facta. a s .i. a deo. s que tribulatio obrundat.
omnibus sanctis et pro me: vt detur mi
 a s verbi mei. s ita vt. b s libere sine impedimento no-
 tificem illud mysterij.
hi sermo i apertione oris mei: cum fidu-
 a s quia nec pro carenis cello a legatione mes. b s nunc
 rome. s positus.

pro quo legatione fungor in catena
 a s cu fiducia. b s euangelio predicando. c s inter ma-
 la omnia.
ista: ita vt in ipso audēam prout opor-
 a s ne audieris tribulationibus mouerentur dicte rphicum
 omnia eis notificare subdens.
ter me loqui. Ut autem et vos sciatis q
 a s circa: quia multe erant ei tribulationes que quasi circū-
 dabant. vel ideo certa: qz interiora nō tangebāt. b s qz cō-
 stans sum inter illa.

circā me sunt: quid agam? Omnia no-
 a s vt bene audiant hūc cōmendat. b s ideo cum audire.
 s meus in fide.
ta vobis faciet tycheus charissim' fra-
 s in his que sunt domini.
ter: et fidelis minister in domino: quem
 a s vt meram vobis dicat veritatē.
missi ad vos in hoc ipso vt cognoscatis
 a s per pacem manebunt in charitate que est ex fide.
que circa nos sunt: et consoletur corda
 a s per pacem manebunt in charitate que est ex fide.
vestra. Pax fratrib' et charitas cum fi-
 b de a deo patre nro et domino iesu chri-
sto. Gratia cum omnibus qui diligunt
 d domino iesu christo p quem ad nos pueni-
 e unt dei dona. d Gratia cum omnibus.
dominum nostrum iesum christum in
 a s a similitudinē spōse que nō admittit corruptionē. s in
 integritate fidei: vel in vita eterna.
incorruptione amen.

Epistola ad Ephesios finit: Argu-
mentum in epistolam ad philippen-
ses incipit.

Philippenses sunt macedo-
nes. hi accepto verbo veri-
tatis perstiterūt in fide: nec
receperūt falsos apostolos.
Hos collaudat apostolus: scribens eis
a roma de carcere p epaphroditū.

Argumentum finit.

Et calciati pedes. i. affectiōes. b In
 a preparatiōē euāgelij pacis. i. vt sitis p-
 parati ad predicandū euangelium xpi: qd
 annunciat pacem eternā. **Ad significatio-**
 nem hui' dicit Marcus. vi. **Dissos** ad p-
 dicandū calciatos sandalijs qbus muni-
 untur pedes ne imediate tangant terraz: et
 nudi remanent in parte superior: qz affe-
 ctiones predicatoꝝ non debent ad terre-
 na affici: sed ad celestia: sicut dicit in Blo.
 sup locū istuz. **c** **In omnibus. tentatio-**
 num insultib'. **d** **Sumetes scutum fi-**
 dei. que est substantia sperandaz rerū. **e**
In quo possitis omnia tela rē. firma eni
 fides de bonis celestibus que sperant: re-
 pellit icrus demonū quasi scutum. **f** **Et**
 galeam salutis assumite. i. charitates: quia
 sicut galea supraponit tanqz cōplementuz
 et pfectio alioꝝ armorum: sic charitas est p-
 fectio aliarū virtutū. **g** **Et gladiū spiri-**
 tus. i. datū a spū sancto. **h** **Et est ver-**
 bum dei. **Dat. x.** Non enī vos estis qui
 loqmini: sed spūs pñs vestri q loquitur in
 vobis. dicit aut verū dei gladius: qz per
 cussus cū eo diuidit a mundo. **Et quoniā**
 hec armatura dependet ex dei grā. iō sub-
 dicit: **i** **Per omnē orationē. i. qz est sim-**
 plex petitio a deo. **k** **Et obsecrationē.**
 que est cū expresse rei sacre p quaz peti-
 tio sit exaudibilis. vt cū dicit: **Per passio-**
 nem tuā libera nos: et hmoi. **l** **Mates**
 omni tempe. ad hoc ordinato. **m** **In**
 spiritu. i. mente et non tñi voce. **n** **Et i-**
 ipso vigilantes. i. seruēter orando et nō re-
 uigilando. **o** **In omni instantia. i. peneran-**
 ter. **p** **Pro oibus sanctis. vt habeant**
 arma p dicit generaliter. **q** **Et p me.**
 specialiter. **r** **Ut det mibi sermo i aper-**
 tione oris mei. i. pstantia p dicationi euāge-
 lium xpi. **s** **Pro quo leg. fun. in cate-**
 na. nunc detentus rome. **t** **Et in ipso au-**
 deam rē. i. vt tribulationes quas sustineo:
 in nullo me terreat a p dicatione retrahen-
 do. **v** **Et autē. Dec est vltima pars hu-**
 tus epistole: et est firmatio pcedentiū. per
 hoc qz apls eam misit p dilectū discipuluz:
 vt plenius possit significare statū apostoll
 ephesijs: et eos in deo solari. et hoc qd di-
 cit apls: **Et aut. et pꝝ lra vsqz ibi. i.** **Et**
 fidelis minister in dño. i. in his que sūt ad
 dñm. **y** **Et solez corda vestra. vos in**
 bono pfirmādo p sacra hortamenta.
z **Pax fratrib'. i. in christuz credentib':**
 supple sit. **a** **Et charitas cum fide. aliter**
 fides esset informis. **b** **A deo pñeno-**
 stro. qui est dator istozum bonoz. **c** **Et**
 domino iesu christo p quem ad nos pueni-
 unt dei dona. **d** **Gratia cum omnibus.**
 generaliter credentibus. **e** **In incorru-**
 ptione amen. i. sic maneat in gratia q nō
 decidant ab ea: sed pueniant ad gloriā q
 est gratia psummata. Amen.

In ca. vi. vbi dicit in postilla: Et datur
 mibi sermo in apertione oris mei.
Additio. mibi sermo in apertioe
 oris mei videt referendū ad illud quod su-
 lit a dño dictū apls **Dat. x.** **Dabit enim**
 vobis in illa hora qd loqmini. **Fin** enī fra-
 gilitatem humane nature timēbat apls ne
 pressura tribulationum impeditet a prom-
 ptitudine responsionis in mysterijs euan-
 gelij declarandis: et ideo petebat per suffra-
 gia orationum vt daret sibi a deo sermo. i.
 rectus in apertione oris mei: id est prompte
 et fiducialiter rē.

Explicit postilla Nicolai de lyra super
 epistolam Pauli ad Ephesios.
Incipit epistola

Incipit epistola

Incipit epistola

Incipit epistola

Incipit epistola

Incipit epistola

Incipit epistola

de lyra

Ho.ordi. Ad Philippenses Ca. I Nico.de lyra

Aulus. **Ca. I**
 More solito saluta
 tionē p̄mittit. de iu
 de gr̄as deo agit. p
 eis: implorans eis
 maiora bona: vt ⁊ in virtutib⁹
 crescētēs ad p̄fectiōē pueniāt.
 Deinde ad paciētīā tribulatio
 nū monet exemplo sui ⁊ christi.
 postea vt caueāt a x̄lutis p̄seu
 do ap̄loꝝ tandē admonitionē
 moralē interserit: ⁊ p̄pe finē de
 gr̄a quā sibi romā p̄ ep̄aphro
 ditā miserāt gaudere se dicit:
Timotheus. Hūc apponit
 q̄z cū missurus erat ad illos. p̄
 pter b̄ eū quodāmodo cōmen
 dans vt eadē q̄ scribit ab eo be
 ne recipiāt. **S**erui. Seruos
 dixit vt ⁊ ip̄. p̄ dño ferāt dura.
Christi. vt p̄tra p̄seu do stent.
Aug. Sicut duo sūt timorel
 sic due fuitates q̄ faciunt duo
 genera fuoz. Est enī tior quez
 perfecta charitas foras mittit.
 Est ⁊ fuit: sil cū eo foras mittē
 da. Est etiā timor cast⁹ p̄manēs
 in seculū seculi: cui ad iūctā est
 alia fuit: nō manēs in eternuz
 in domo. **C**ū ep̄s. Ep̄os
 p̄byteros dicit. nō ei p̄les ep̄i
 in vna ciuitate neq; p̄byteros
 itermittit: vt ad diacones de
 scēderet. Et sūt p̄ diacones ma
 iores: p̄ sc̄ios miores: q̄z mino
 res p̄mittit: ad hūilitatē iūctat
 q̄ ⁊ hos s̄bicit: oñdit aliq̄
 nō eē adeo p̄fectū: q̄ nō indige
 at admonitiōe. **E** h̄as ago.
 Magite q̄ agitis: q̄ talia vn
 de deuz laudo. **C**ōcastis.
Cel. v̄ra cōia fecit: in enā gelio
 exaltādo. **C**ōfidēs. **D**e
 precor vt stēt. ⁊ p̄sido hoc ip̄m
 fieri a vobis qd̄ p̄cor nō aliud:
 sed videte ne frustra p̄sido.
Cel. In vob. p̄er successio
 nē: v̄s ad cōem iudicij diē.
Imp̄ficiet. **A**ug. de gr̄a ⁊ li
 bero arbitrio: q̄z ip̄e vt velim⁹
 op̄at incipēs q̄ volētib⁹ coope
 raf p̄ficiēs. **S**ic est mihi.
 Ita gr̄as ago: de p̄cor ⁊ cōfido
 stent iustuz ē sentire. i. ita velle.
 Et exponit eam eo q̄ habeā vos
 in corde sine vincē: sc̄iens vos
 q̄z vincitos: sine defendēs euā
 gelij qd̄ ⁊ vos facit. **C**u
 piā o. v. in visce. i. intimo amo
 re x̄pi: vt ab eo p̄fecte diligami
 ni: vel eo effectu diligat⁹ deū et
 p̄mos q̄ x̄ps q̄ aīam posuit.
Cel referē ad id qd̄. s̄. dixit
 se desiderare eos eē socios gau
 dij sui. ⁊ determinat quōd. i. amo
 re christi nō hūano: vt partici
 pes habeat i deo. **C**ū p̄
 betis potiora. Iterum crescat
 charitas v̄ra in sciētīā vt pro
 bare ⁊ discernere sciatis non so
 lum mala ⁊ bona: sed etiā inter
 bona q̄ sint potiora: vt post p̄
 bationē sit: sincerēs in vob sine
 opibus corruptiōis: ⁊ c̄stū ad
 p̄mū sine offēnsiōe. **R**e
 p̄leti fructu. i. mercede iusticie
 adeo vt sit: gl̄a ⁊ laus d̄i: vt p̄
 vob dicat: **D**irabilē b̄: i. sc̄is i.
Sicre autē

**Epistola Pauli ad philippen
ses incipit: Ca. I**

Aulus et timo
 theus serui iesu
 christi omnibus
 sancti xpo iesu
 qui sunt philip
 pis cū episcōpis ⁊ diacōib⁹: **H**ra
 tia vobis ⁊ p̄x a deo p̄re n̄ro et
 dño iesu christo. **G**ratias ago dō
 meo i d̄mni mēmozia vestri s̄mp
 in cunctis oratiōibus meis p̄o
 omnibus vobis cum gaudio de
 precatiōnem faciens sup̄r cōm/
 municatione vestra in euange/
 lio christi a prima diē vsq; nunc:
 confidens hoc ipsum: quia qui
 cepit in vobis opus bonum per
 fiet usq; in diem christi iesu.
 Sicut est mihi iustus hoc sentire
 pro omnibus vobis: eo q̄ habeā
 vos in corde ⁊ i vinculis meis: et
 in defensione ⁊ cōfirmatiōe euan
 gelij: socios gaudij mei om̄s vos
 esse. **T**estis enim mihi est deus:
 quomodo cupiāz omnes vos in
 viscerib⁹ iesu christi. **E**t hoc oro
 vt charitas vestra magis ac ma
 gis abūdet i sciētīā ⁊ in oī sensu:
 vt probetis potiora: vt sitis sin
 ceras et sine offēnsa in diem x̄pi.
 Repleti fructu iusticie p̄r iesum

**Incipit epistola eiusdē sup epi/
stolam Pauli ad philipenses. Ca. I**

Aulus ⁊ timothe⁹. Hūc incipit
 epla Pauli ad philipenses: q̄
 diuidit in tres partes. i. p̄fatio
 nē ⁊ p̄secutionē. i. b̄: sc̄as. ⁊ p̄sū
 mationē. p̄pe finē. i. b̄: Salutate.
Circa p̄mū p̄mo ponunt p̄sone salutates. cū
 d̄: Paul⁹ ⁊ timotheus. Hūc ad iūctū secū i
 salutatiōē: q̄z missurus erat ad eos p̄ ip̄m: vt
 h̄ ca. se. vt cū vēret ad eos reuerēt⁹ ac magl
 charitatiue recipet. **S**ecūo ponit p̄sone salu
 tate. cū d̄: **P**hilip̄ sc̄is. i. p̄ bap̄tismū sc̄i
 ficat⁹. **C** In x̄po iesu. i. p̄mitina ei ecclia vt
 nomē christi redderet magl auctēticiū amabi
 le ⁊ reuerendū: apli bap̄tiscabāt in noīe x̄pi:
 in q̄ tñ intelligit tota trinitas: q̄z christ⁹ gre
 ce v̄ctus latine d̄: ⁊ sic intelligit filij v̄cti:
 p̄ v̄gens: ⁊ sp̄s sc̄ctus v̄ctio. **C** **Q**ui sūt
 philippi. nomen est ciuitatis in macedonia
 quam edificauit philippus rex pater alexan
 dri magni: ⁊ a nomē suo eam denominauit.
C **C**ū ep̄s ⁊ diaconib⁹. p̄ ep̄os in plurali i
 telligunt sacerdotes: vt dicit **H**o. q̄z p̄les
 ep̄i nō p̄sunt vni ciuitati. **P**or etiā dicit q̄z p̄
 ep̄iscopos intelliguntur sacerdotes cui p̄
 tificē ciuitatē. ep̄s enim d̄: ab ep̄i quod est su
 pra ⁊ scopos intētiō: q̄si sup̄intendēs. i. p̄p̄o
 cut p̄est. hoc aut cōpetit tā ep̄is q̄ p̄sbyteris
 curat. **I**sti aut p̄pter specialē eminentiā sup
 pplm̄ erāt specialr exp̄mēdi i salutatiōe apli.
 iō exp̄sit illos specialit̄ post salutatiōē om
 niū generalit̄. **T**ertio ponunt optata bona.
 cū dicit: **S**ra vob. in p̄siti. **E**t p̄x.
 in gloria celesti. q̄ quietat totalit̄ hoīs appeti
 tum. **A** deo p̄re n̄ro. q̄ est dator omnium
 bonoz. **E**t d̄no iesu x̄po. p̄ quē tanq̄ per
 mediatorē n̄m nobis. pueniūt dicta bona.
C **H**as. **P**remissa salutatiōe. hūc p̄fir pont
 tur p̄secutio eplē: in q̄ philipenses primo
 reddunt beniuoli. sc̄do docles. ca. se. tertio
 attrēti. ca. iij. **P**rimū aut facit apls dupliciē.
 primo p̄ bonis eoꝝ gr̄as agendo. sc̄do tanq̄
 amicis specialib⁹ suū animuz aperiendo. i. b̄:
 Scire aut volo. **C**irca p̄mū dicit: **H**as ago
 deo meo quē deuote colo. **I**n oī me. v̄ri
 semp. i. q̄ntienscūq; occurrit mihi memoria de
 vobis. **C**ū gaudio. i. gaudens de bono
 v̄ro. **C**ū d̄p̄. fa. sup̄ cō. v̄ra. i. de eo q̄ mi
 hi cōcasti fide ⁊ ope. **C**ū euā. x̄pi. credē
 tes ⁊ operātes: sic ⁊ ego. **C**ū p̄ria die. con
 uersiois v̄re. **C**ū v̄s nūc. in bono p̄seuerā
 tes. nā in fide p̄siterāt: nec falsos ap̄los rece
 perant: vt dicit **H**iero. in p̄logo. propter qd̄
 apls de bona p̄sumatiōe p̄s̄debat. iō dicit:
Cū d̄fidens hoc ip̄. q̄z p̄ ce. in v. op̄o bo. p̄fi.
 q̄z sic inchoatio opis meritorij ē a deo: ita p̄ti
 nuatio ⁊ p̄sumatio. **C** **E**sc̄z i diē. i. q̄ ve
 nter ad iudiciū v̄ra remunerat⁹ b̄oā. **E**t
 ē mi. in. r̄. de tā ei bono p̄ncipio iustū ē senti
 re finē bonū: ⁊ marie circa dilectōis: q̄z dilectio
 fac̄ op̄ari bonū de dilecto. iō s̄ d̄: **C**ū
 q̄ ha. vos i. cor. r̄. i. charitatē. **E**t i. de. et
 p̄fir. euā. **P**hilipenses ei lā p̄stant certauerāt
 p̄ x̄itate euāgelij: vt h̄ i fine hui⁹ ca. **S**o
 cios gau. mel. q. d. ex b̄ iustū ē mihi sentire q̄
 erit⁹: socij p̄solatiōis mee i patria: sic est⁹ socij
 tribulatiōis i pugna. **C** **T**estis enim mihi est deus
 r̄. p̄firmatio ē sine dilectiōis erga eos. iō sub
 d̄: **E**t h̄ oro vt cha. v̄ra ma. ac ma. abū
 det. q̄z charitas sp̄ p̄t crescere i via. **C** **I**n
 oī sc̄ia. nā crescētē charitate: crescit noticiā q̄
 expedit ad salutē. **C** **E**t p̄. p. o. i. appobert
 ea sc̄q̄ndo. **E**t sit. sine. i. puri ⁊ mūdi in
 vobis. **E**t sine offēnsa. p̄ximis.
C **I**n diem christi repleti fructu iusticie p̄ se
 sum christū. i. vt in die iudicij appareatis ple
 ni bonis operibus a deo remunerādīs.
In gloria

93. di. c. 167
simus.

B